

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2019-2020

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	DIBUIX TÈCNIC i PROJECCIÓ I				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	6	Curs <i>Curso</i>	1er	Semestre <i>Semestre</i>	Segon
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Obligatòria	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellano Valencià
Matèria <i>Materia</i>	Llenguatges artístics i tècniques de representació				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Arts Plàstiques				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Ceràmica				
Centre <i>Centro</i>	Escola Superior de Ceràmica de l'Alcora				
Departament <i>Departamento</i>	Departament de Projectes Ceràmics				
Professorat <i>Profesorado</i>	Isabel Asensio Andrés				
e-mail <i>e-mail</i>	isabel.asensio@escal.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>L'assignatura pretén atorgar els coneixements bàsics sobre els diferents sistemes de representació que s'ampliaran de manera creixent depenent de la dificultat d'aprenentatge. Sempre tenint en compte que aquesta matèria es perllonga al llarg de dos cursos, sent aquest el primer curs on es transmeten les bases amb les quals aconseguir els resultats d'aprenentatge que li permetran a l'alumne avançar per concloure amb èxit la matèria en el seu conjunt.</p> <p>La intenció és que el titulat en ceràmica participe i s'integre en un entorn de la indústria ceràmica com a professional del disseny industrial. Ja que les seues manifestacions artístiques-tècniques formen part del disseny en l'hàbitat i l'interiorisme, acomplint aspectes de funcionalitat, anàlisi, estètica... Aquest ensenyament pretén desenvolupar en l'estudiant criteris tècnics, expressius i de sensibilitat artística, entre d'altres.</p> <p>La finalitat al llarg de l'assignatura serà obtindre els següents objectius:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emprendre de forma directa el problema de la representació dels cossos tridimensionals (3D) sobre un plànol (2D), afinant el sentit de la percepció de les tres dimensions de l'espai. 2. Verificar la importància que té la geometria de les formes poligonals per a l'estudi de l'estructura dels objectes.

3. Dotar de coneixements teòrics i metodològics pràctics necessaris en la realització de Projectes Tècnics.
4. Valorar les possibilitats del Dibuix Tècnic com a instrument de recerca, apreciament la universalitat del llenguatge objectiu en la transmissió i comprensió de la informació.
5. Desenvolupar destreses i habilitats que permeten expressar amb precisió, claredat i objectivitat les solucions gràfiques.

1.2 Coneixements previs *Conocimientos previos*

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Es recomana haver cursat Dibuix Tècnic en Batxillerat.

2 Competències de l'assignatura *Competencias de la asignatura*

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CT1- Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.

CT2- Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

CT3- Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.

CT4- Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT6- Realitzar autocrítica cap a l'exercici professional i interpersonal.

CG6- Tindre una visió científicament fonamentada sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color.

CE2- Generar processos d'ideació i creació tant artístics com tècnics, i resoldre els problemes que es plantegen durant els processos d'esbós i realització.

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
R1- Comprensió i aplicació gràfica dels continguts. Adquirint destresa amb l'ús de l'escaire, cartabó, compàs i altres utensilis propis d'aquesta disciplina.	CT2, CT4, CT13, CG6, CG14, CE2
R2- Resoldre amb correcció traçats geomètrics, amb la finalitat de familiaritzar-se en la utilització d'operacions gràfiques, en l'aprenentatge de diferents tipus de simetries, traçat de corbes amb diferents mètodes i distingir les solucions de construcció de diferents tipus de tangències i enllaços.	CT2, CT3, CG6, CG14, CE2
R3- Ser capaç de representar peces, conjunts, espais, etc., associats al disseny ceràmic, utilitzant sistemes de representació i croquisat. Aplicant amb correcció el pas de perspectiva a projeccions i a l'inrevés, mantenint el paral·lelisme i la proporcionalitat.	CT2, CT3, CT4, CG6, CG9, CE2
R4- Identificar els fonaments, generalitats i la correcta utilització dels principals sistemes de representació, diferenciant sistemes de mesura d'aquests. Usar el sistema dièdric per a facilitar la lectura i interpretació de volums i plànols. Obtenint un desenvolupament de la visió espacial.	CT1, CT2, CT3, CT4, CT13, CG6, CG14, CE2
R5- Aplicar i analitzar els fonaments de la perspectiva axonomètrica i saber utilitzar-la com un recurs, amb la finalitat de crear sensació de volum en el dibuix de cossos i models simples. Que es realitzaran bàsicament utilitzant la perspectiva isomètrica.	CT1, CT2, CT3, CT4, CT6, CT13, CG6, CG14, CE2
R6- Distingir, identificar i interpretar els criteris normatius bàsics i suficients de les principals normes UNE. Que afecten els dibuixos tècnics en els seus propis dissenys.	CT1, CT2, CT3, CT13, CG6, CG14, CE2
R7- Capacitar per al treball en grup, sabent comunicar i compartir informació mitjançant els recursos de l'expressió gràfica, per a facilitar i agilitar les representacions desenvolupant la capacitat imaginativa i creativa. Podent crear models i visualitzacions des de qualsevol punt de vista.	CT1, CT2, CT3, CT4, CT6, CT9, CG6, CG9, CE2, CE11

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
1- Introducció: Materials fonamentals i el seu ús.	2 hores
2- Geometria Plana (apartat I): traçats fonamentals en el plànol, angles, llocs geomètrics bàsics, proporció àuria.	12 hores
3- Geometria Plana (apartat II): formes poligonals, polígons inscrits en una circumferència, polígons regulars estrellats.	12 hores
4- Geometria Plana (apartat III): enllaços i tangències, simetries. Corbes tècniques i corbes còniques.	12 hores
5- Normalització i Acotació: la norma UNE, formats, casellers de retolació, representació normalitzada de les vistes, croquis a mà alçada, tipus de línies, principis d'acotació.	6 hores
6- Sistema Dièdric: concepte, representació i nomenclatura. Representació dels objectes en vistes dièdriques.	18 hores
7- Sistema Axonomètric: Estudi particular de la isomètrica. Distinció de les variants axonomètriques: dimètrica i trimètrica, perspectiva cavallera i militar.	18 hores
8- Introducció al sistema Cònic.	10 hores

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R1,R4,R5,R6	30 hores (28,5 %)
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R1,R2,R3,R4,R5,R6	60 hores (57,1 %)
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	R2,R3,R4,R5,R6,R7	5 hores (4,8 %)
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	R1,R2,R3,R4,R5,R6	5 hores (4,8 %)
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	R1,R2,R3,R4,R5,R6, R7	5 hores (4,8 %)
SUBTOTAL			105
5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R3,R4,R5,R6,R7	30 hores (66,6 %)
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R3,R4,R5,R6,R7	10 hores (22,2 %)
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	R7	5 hores (11,1 %)
SUBTOTAL			45
TOTAL			150

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
<p>Amb l'objecte d'afavorir una avaluació àmplia de les diferents activitats formatives, aquestes es dividiran en:</p> <ul style="list-style-type: none"> - treball de pràctica, individual i de grup (atenent a les circumstàncies del grup, aquest serà opcional). L'aprenentatge estarà basat en la combinació d'explicació teòrica amb els conceptes tècnics que es valoraran mitjançant treballs de pràctica, comuns a tots, on s'avaluarà l'aplicació directa a l'aula. - aplicació correcta i creativa dels continguts adquirits, estudi en pràctiques plantejades resoltes de manera individual, mantenint les premisses comunes per a tots ells. Hauran de ser tutoritzades pel professor, atenent-se als terminis establerts. - serà qualificada l'originalitat de la proposta, la implicació i dificultat de la mateixa, la qualitat gràfica d'execució en la representació final, així com, la coherència en la distribució dels processos. <p>Sent aquesta una de les proves més fiables d'assimilació de continguts i adquisició de competències. Es penalitzarà el retard en el lliurament (malgrat tret que, a criteri del professor, el desenvolupament de la proposta de l'alumne siga d'un major temps d'execució).</p> <p>Els resultats d'aprenentatge referents al treball en comú de l'alumnat s'avaluaran mitjançant treballs de grup. Que la present guia expressa com a opcional a causa de circumstàncies específiques de l'alumnat. En aquest tipus d'activitat es qualifica la recerca conjunta dels alumnes sobre la relació de continguts amb determinats aspectes concrets de l'especialitat de ceràmica.</p> <p>En tot aquest procés es qualifiquen i processen comportaments i conductes dels alumnes que confirmen l'assoliment dels continguts, emprant procediments i instruments variats que permeten la transferència dels coneixements a diferents problemàtiques plantejades que s'entenen capacitades per concentrar competències i resultats d'aprenentatge.</p>	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7	90%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Per tal que l'alumne conega els criteris d'avaluació, es concreten els següents ítems a valorar:

- L'assistència regular a les classes.
- El coneixement teòric-pràctic de la matèria.
- La correcta resolució dels problemes proposats.
- La imaginació i creativitat.
- El grau de dificultat en els plantejaments dels problemes.
- El grau de destresa dels conceptes treballats.
- Ajustar-se als terminis establerts.
- El correcte ús de les normes.
- Neteja en la presentació, perfeccionament en la realització i claredat en la comunicació.

La forma de determinar aquesta valoració serà mitjançant:

Realització de pràctiques

Al llarg del curs es proposaran una sèrie d'exercicis gràfics relacionats amb els coneixements teòrics que s'aniran impartint i adquirint. Tots els exercicis són obligatoris i s'hauran d'entregar dins els terminis establerts.

Treballs en grup de manera dirigida pel professor amb defensa final en grup dels treballs. Es consideraran de forma ponderada en la qualificació final.

Altres criteris que es consideren necessaris per a l'avaluació global de l'assignatura, seran degudament comunicats als alumnes.

Quan amb les puntuacions dels treballs pràctics es puga establir una nota mitjana suficient per a la seua avaluació, no seran necessaris exàmens parcials de continguts, exceptuant aquells casos d'alumnes que requerisquen un reforç per estar al límit de l'aprovat.

Entrega de pràctiques

El lliurament dels exercicis tindran sempre una data de d'entrega fixada pel professor. En el cas que s'entreguen posteriorment a la data, tindrà una penalització respecte a la qualificació de l'exercici en concret.

Exàmens

Es realitzarà un examen al final del semestre dins les dates establertes en el calendari acadèmic que designades des de la Direcció de l'ESCAL.

El seu contingut inclourà els aspectes teòrics, pràctics o teòrics-pràctics, corresponents a les matèries desenvolupades en classe i on es puguen apreciar, els nivells de coneixement aconseguits, la capacitat d'anàlisi i destreses aconseguides per l'alumne. Aquest examen es podrà realitzar en una o dues sessions.

Serà condició indispensable tant per a aprovar l'assignatura com per a realitzar l'examen, entregar totes les pràctiques prèviament a la data d'examen, en una data fixada per la professora, aquestes hauran d'haver estat supervisades amb anterioritat. És obligació de l'alumne conèixer les dates d'entrega i de realització de les proves.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

L'alumnat podrà presentar-se a dues convocatòries per curs, l'ordinària i l'extraordinària. Per a superar l'assignatura haurà de realitzar i lliurar abans de la data de l'examen les pràctiques i treballs pendents de recuperació, no presentats o mal plantejats, que formen part del semestre. I realitzar una prova teòrica-pràctica en la data establerta.

Tots aquells que no hagen superat la prova ordinària podran presentar-se a l'extraordinària. Prèvia presentació de totes les activitats significatives del semestre demandades per la professora i realitzar els exàmens dins les dates establertes en el calendari acadèmic.

Es recorda que les pràctiques hauran d'haver estat supervisades per la professora.

7

Bibliografía

Bibliografía

- ÁLVAREZ, V. **Prácticas de dibujo técnico. Perspectiva.** Ed. Donostiarra, 1989.
- AZOFRA MÁRQUEZ, Ángel; VILLORIA SAN MIGUEL, Victor. **Dibujo técnico.** Ed. Editex, 1999.
- CODINA, X; GARCÍA I., **Geometría descriptiva para dibujo técnico.** Barcelona. Ediciones Media, 1996.
- FERRER MUÑOZ, J.L. **Axonométrico.** Ed. Paraninfo, 1996.
- FERRER MUÑOZ, J.L. **La perspectiva en las artes y en las técnicas.** SPUPV, 1981.
- FERRER MUÑOZ, J.L. **Sombras, teoría, aplicaciones.** SPUPV, 1976.
- FERRER MUÑOZ, J.L. **Sistema diédrico.** Ed. Paraninfo, 2001.
- RAYA MORAL, Baltasar. **Sistema diédrico.** Ed. Universidad de Jaén, 2005.
- RODRIGUEZ DE ABAJO, F.J. **Axonométrica.** Ed Donostiarra, 1991.
- RODRIGUEZ DE ABAJO, F.J. **Dibujo geométrico y de croquización.** Ed. Donostiarra, 2005.